

MILAN RADOŠEVIĆ, dr. sc., viši znanstveni suradnik

mrados@hazu.hr
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci
Područna jedinica u Puli

2001.: POČETAK ODISEJE PULSKE ISHA-E

Crtice
Reminiscence

Primljeno/Received: 28. 10. 2023.
Prihvaćeno/Accepted: 1. 11. 2023.

Sredina je mjeseca studenoga, 2001. godine. Brucoš sam na studiju povijesti Filozofskoga fakulteta u Puli, pomalo uzbuđen zbog najavljenoga stručnog izleta u Zagreb. Vođa putovanja omiljeni nam je profesor - Ivan Jurković, uz njega i profesor Maurizio Levak, kojeg još nismo imali priliku slušati. U autobusu vlada suzdržanost nas mladih – tada još tinejdžera (18 – 19 godina) prema kolegama s druge godine. S pozornošću slušamo njihove priče, dojmove o profesorima i njihova iskustva na ispitima. Polako se počinjemo povezivati. U glavnome gradu smješteni smo u hotelu u gradskome naselju Remetinec (Novi Zagreb). Posjećujemo Hrvatski državni arhiv, u kojemu nas djelatnica upoznaje s poviješću ustanove. Put nas dalje vodi do zagrebačkoga Filozofskog fakulteta, a ondje nam se obraćaju predstavnici Kluba studenata povijesti. Po prvi puta čujemo za ISHA Zagreb, tada jedinu studentsku organizaciju u Hrvatskoj umreženu u tu organizaciju (za koju također nismo znali da postoji). Valja pojasniti da je u to vrijeme Internet (u Hrvatskoj) bio još uvijek u povojima,

mobiteli su služili samo za pozive i poruke, a mnoge nama važne informacije bile su dostupne tek kroz međusobnu komunikaciju. Kolega Ivan Žagar s druge godine pokazuje inicijativu, raspituje se, uzima kontakte na licu mjesta. U Istarskome klubu – u dobroj atmosferi – pokreće se priča o mogućnosti osnivanja ogranka i u Puli.

Svega nekoliko tjedana poslije, ali prije božićnih blagdana, Ivan saziva prvi sastanak. Mjesto radnje dvorana 12 u prizemlju Fakulteta (I. M. Ronjgova 1), večer je. Dolazim među zadnjima, u društvu kolegice Romine Jagar. Jedini smo studenti prve godine. Desetak je prisutnih. Nažalost, ne pamtim sva lica, ali sa sigurnošću se sjećam da su uz Ivana bili Mihovil Dabo, Mladen Brščić i Igor Duda, kojega sam prvi puta tada vidio, misleći da je i on student, premda je već tada bio diplomirao povijest i započeo s predavanjima. Stariji kolege su suzdržani, ali većinom glasova odlučeno je da se kreće u osnivanje Kluba studenata povijesti ISHA Pula. U sljedećim mjesecima pišemo (prepisujemo i prilagođujemo) statut, pripremamo dokumentaciju za registraciju pri Uredu državne uprave u Splitskoj ulici. Čini mi se da je službena registracija provedena ujesen 2002. godine. U to vrijeme među aktivnim članovima već su: Slavica Tobok, Martina Batel, Jelena Costantini, Aleksandar Žigant, potom se priključuju i Mladen Majušević, Luka Tidić, Aleksandra Radovanović, Marta Stella, Maja Firić i drugi. Pitanje podjele dužnosti (funkcija) tada nam je bila posve sporedna. No, pravila su pravila, stoga Ivan, kao idejni začetnik, preuzima mjesto predsjednika, a ja dopredsjednika Udruge.

I prije same formalne registracije počinjemo s „radom“. U ožujku 2002. po prvi puta, unatoč objektivne nemogućnosti našega fakulteta u osiguravanju financijske potpore, sudjelujemo (u sastavu Brščić, Radošević, Žagar) na konferenciji ISHA-e koja se održavala u nizozemskom Nijmegenu, s temom „Otkrivanje novih svjetova“. Brzo stvaramo nova poznanstva s kolegama iz Nizozemske, Finske, Njemačke, Velike Britanije, Švicarske, učvršćujemo ona s „našima“ iz Zagreba. Stječemo vrijedna iskustva na radionicama, uspoređujemo usvojena znanja, vodimo konstruktivne rasprave, otvaraju nam se novi horizonti. Naravno, tu su i večernji izlasci i sve što uz to ide. Razbili smo led, a nova „gostovanja“ pulske ISHA-e na konferencijama i seminarima postaju redovita: Dubrovnik, Helsinki (gdje smo bili možda i najbrojnija ekipa, s desetak studenata), potom Heidelberg, Skoplje i tako dalje. Imamo punu potporu profesora i vodstva Filozofskoga fakulteta, a Grad Pula i Istarska županija pomažu nam financijski. Na Ivanovu inicijativu, travnja 2004., po

prvi smo puta domaćini Konferenciji. Organizacija na razini, odaziv visok, gosti zadovoljni, Pula se definitivno pozicionirala na europskoj karti ISHA-e!

No, naš Klub djeluje i u drugim pravcima. U nekoliko navrata organizirali smo stručne izlete i posjete (uglavnom na osobni trošak) u Akvileju, Veneciji, dvorac Miramare pokraj Trsta, Centar za povijesna istraživanja u Rovinju. Pokrećemo i svoj časopis *Epsilon*. Prvi broj, gledano iz današnje perspektive grafički više nego skromno dizajniran, objavljen je 2003. godine. Treći broj, iz 2005., prema mome sudu, već počinje nalikovati na ozbiljan (studentski) časopis, s vrlo dobrim radovima i opremljenim znanstvenim aparatom. Bio je to posljednji broj koji sam uređivao (prvom je uz mene suurednikom bio I. Žagar) prije negoli me je naslijedio Željko Cetina. Privilegij je bio raditi s kolegama, od bruća do apsolutenata, sve u duhu kolegijalnosti i prijateljstva. Glavni cilj naše izdavačke djelatnosti bio je otvoriti svima nama - studentima povijesti - prostor da zakoračimo u istraživački svijet, objavimo naše prve stručne radove, najzad počinimo pritom i početničke pogreške. Mnogi autori u prvim brojevima *Epsilona* danas su etablirani povjesničari, nastavnici u školama, znanstvenici na institutima i sveučilištima. Većina nas i danas je u kontaktu, surađujemo, konzultiramo se, ali i neformalno družimo, sve na čvrstim temeljima koji su postavljeni prije više od dvadeset godina. Zadovoljstvo mi je što i danas priča oko časopisa ide dalje, što je izrastao, u suradnji sa sveučilišnim profesorima, u više nego ugledno izdanje. Jednako tako mogu reći i za sve druge aktivnosti Kluba studenata povijesti – ISHA Pula. Članstvo je nikad veće, organizacija i podjela obaveza na zavidnoj razini. Kolegice i kolege kapa dolje, samo hrabro i odlučno u nove izazove!